

SMAASTYKKER.

En Degnehistorie fra Vig.

Ved Niels Stenfeldt.

I 1701 havde man i Vig Sogn en Degn, *Frantz Strøe*, som vakte almindelig Utilfredshed baade hos Menigheden og hos Sognepræsten, Hr. *Albert Chrystalsiin* — i Odsherred var der samtidig en anden Præst af samme mærkelige Navn, hans Broder, *Andreas Chrystalsiin*, der var Præst i Egebjerg og Provst i Herredet. Hr. Albert indgav til Bispen en Klage over *Frantz Strøe* og fik ham suspenderet fra Degneembedet, som han kun havde haft inde i halvandet Aar, fra 1699.

Nu mødtes Parterne for Landemodet i Roskilde, den gejstlige Overret. Præsten fremstillede 24 Vidner, og disse Klagere forlangte af Dommerne at blive ham kvit, de maatte, sagde de, »skille dem ved den Degn, om de ellers skulde svare Kongen deres Skatter«. Mange graverende Beskyldninger havde de mod ham; han skulde een Gang ugentlig have Aftenlæsning med Ungdommen i hver Landsby, snart hos een Bonde, snart hos en anden, men den Læsning havde han skammelig forsømt, »i heel Aar og Dag hafde hand i somme Byer læst ickun een Gang, i somme to«. Med den anden Side af hans Virksomhed, den kirkelige, var det gaaet lige saa slet. Under Gudstjenesten var det hans Pligt at gaa frem og tilbage paa Kirkegulvet og synge for; »hand vilde icke siunge der, som hand dog burde«, men blev siddende oppe i sin Degnestol.

Værre var det dog, at, naar Menigheden var samlet, og Gudstjenesten skulde begynde, var der ingen Degn kommen; han sad henne »i Kroen og fyldte sig«; de maatte alle pænt bie, til han endelig kunde bekvemme sig til at komme, baade Præst og Menighed. Rent galt var det gaaet Langfredag Anno 1700, da havde Præsten ventet efter Degnen i to stive Timer, og da han ikke viste sig, maatte den velærværdige Hr. *Chrystalsiin* selv bede i Kordøren og synge Salmerne for uden nogen Hjælp i sit Embede. Naa, har *Frantz Strøe* været en forsømmelig Degn, saa har

Præsten været en stridbar Herre, som stædиг har vægret sig ved at begynde sin Tjeneste, indtil hans Medhjælper kom til Stede.

Gik det saa galt med Degnen i Kirken, saa var man ogsaa utilfreds med ham uden for den. Skønt Menigheden betalte Manden hele 9 Rigsdaler om Aaret for Klokkeringning, var det ikke muligt at bevæge ham til at ringe ved Middag Kl. 12. Ingen Bønner eller Grovheder hjalp; Folk har nok skældt dygtig ud, og han svarede brøstigt, »at Bønderne kunde vel faae Mad om Middagen, alligevel der blev icke ringet tilbords for dem«. Onde Ord er der faldet mellem Parterne, og ofte er de gaaet over til Haandgribeligheder, thi »de beskylte hannem, at hand med Hug og Slag ofverfalt dennem, naar de kom til ham«. Ved dette Landemode har Klagerne ikke haft Sagerne i den rette juridiske Orden; de havde ikke sørget for i Forvejen at iværksætte Forhør ved en Provsteret og skaffe sig et beediget Tingsvidne. Frantz Strøe »beraabte sig ogsaa paa, at hand icke kunde dømmes, før end disse hans Sagsøgere beviste det, som de beskylte ham for; thi de kunde icke self være baade Vidne og Sagsøgere; begjærede derfor af Retten, at hand maatte videre forfølge sin Sag, hvilcket blev hannem tilladt, men Suspensionen imidlertid at staae fast«.

I det Referat af Landemodedomme, hvoraf ovenstaaende er taget, ender Sagen blindt her. Men af Degnefortegnelsen ses det, at der allerede i samme Aar, 1701, er kommen en ny Degn i Vig, saa Frantz Strøe har altsaa, som man kunde vente, faaet sin Afsked.
